

Ennakoiva talousneuvonta ja nuoret

Talous- ja velkaneuvonta

Sirpa Paananen

Yleistietoa talous ja velkaneuvonnasta

- Aukkaita palvelualueella n. 207 000 henk.
- Lahdessa 8 henkilöä palvelee velka-asioissa
 - Talous ja velkaneuvoja 6 henk.
 - Oikeusapusihteri 2 henk.
- Asiakkaan tulee toimittaa tositteet etukäteen
- Ajanvaraus
 - Kasvokkain, etäpalveluna/skype tai puhelimitse
 - Sähköinen palvelu osoitteessa www.talousjavelkaneuvonta.fi
- Talouden ongelmien selkiyttäminen ja velkatilanteeseen perehtyminen
 - erilaisten ratkaisuvaihtoehtojen läpikäynti as. kanssa
 - Asiakas itse vastaa asioiden hoitamisesta ja tekee päätökset vaihtoehtojen valinnasta

Nuori ja tärkeitä asioita

18-vuotias on täysi-ikäinen

- Vastaa itse veloistaan
- On oikeutettu tekemään itse sopimuksia esim. tili-,luotto tai rahastosopimus
- Oikeutettu hakemaan pankkikorttia (käteismaksukortti, maksut veloitetaan muutaman päivän sisällä, kortti on henkilökohtainen)
- Oikeutettu hakemaan luottokorttia (ostosten ja palveluiden maksaminen, käteisen rahan nostaminen ATM, luottoaika on korollista)
- Pankki- ja luottokortin voi saada täysi-ikäinen, jolla on säännölliset tulot, luottotiedot kunnossa ja pysyvä asuinpaikka Suomessa

Kotivakuutus (oma-asunto / vuokra-asunto)

- Omaisuuden turvaaminen vahinkojen varalta-> turva &mielenrauha

Mistä asioista minun oma talous koostuu?

Huolehdin
laskuista

Tunnen tuloni
ja menoni

Suunnittelen
rahojeni
käytön

Ennakoin muutokset
(esim. kun muutan
omaan kämppään)

Pyrin
säästämään

Jos tulee
ongelmia, otan
selvää ja tiedän,
mistä saa apua

Tunnen
sopimukseni
(esim. puhelin
ja netti)

Varaudun
hankintoihin

Menojen tärkeysjärjestys

Vastuu rahan käyttämisestä ja menojen maksamista on minulla

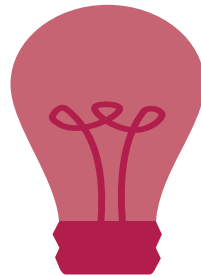

Osamaksut

Osamaksusopimus tarkoittaa kauppahinnan pilkkomista pidemmälle ajalle

Aluksi voi olla koroton ja kuluton, muuttuu myöhemmin korolliseksi

Maksuvelvoite jatkuu vaikka tuote hajoaa tai häviää

Vinkki! Älä osta osamaksulla kallista puhelinta, jos entinen osamaksu on maksamatta.

Maksamisen muodot muuttuvat

- Käteisen käyttö maksamisessa hiipuu mm.kortti, mobiilimaksaminen, kryptovaluutat
- ”Osta nyt, maksa myöhemmin”-ilmiö kasvattaa suosiotaan
- Uusi puhelin hinta **699€ kertamaksuna**
 - tai osamaksulla 36 kk erissä (25,94€/kk +avausmaksu 26,16= **959€ kokonaishinta**
 - **Sinä maksat 260€ ylimääräistä**
- Miten teet ostopäätöksiä?
 - Järjellä? ->säästän valmiiksi, seuraan ja odotan, tulisiko tarjous
 - Tunteella?-> rahaa ei olisi, mutta voin ostaa osamaksulla,,,

GIGANTTI

iPad Pro 11" 2021 128 GB WiFi
(tähtiharmaa)

Tuotekoodi 313148

★★★★★ 5 (21)

Toimituskulut alkaen: € 4,90

Osamaksu saatavilla myös nettitalauksiin!

stadium

Stadium Tili
Tarjoamme mahdollisuuden osamaksulla maksamiseen Stadium Tilin kautta yhteistyössä Collector Bank AB:n kanssa. Kun valitset tämän maksutavan, saat tilaamasi tuotteet kotiisi ennen kuin sinun tarvitsee maksaa niitä. Kaikki Stadium Tiliä

Pikavipit ja osamaksut

Korkeat korot ja kulut,
hankala muuttaa ja
neuvotella

Pieni kuukausierä ja pitkä
maksuaika johtavat usein
alkuperäisen lainan
määrän maksamiseen
kaksinkertaisesti

Pikavipillä maksetuille
unelmille tulee kallis
hinta

Velka, vippi, laina,,,

- **Velat on aina henkilökohtaisia!**
 - Esim. avopari, hankitaan yhteiseen kotiin huonekaluja. Kumpi ottaa lainan?
- Häpeää, ahdistusta, itsesyytöksiä, salailua-> kierre
- Elämän muutostilanteet mm. Työttömyysjakso
 - Tulot pienenevät, miten rahat riittävät? -> pakolliset menot, laskut, asumiskustannusten hoitoon, velanhoitokuluja
- Välittömien tarpeiden tyydytystä, itsekontrollin puutetta, ylioptimismia
 - Helpon rahan houkutus, päihteitä, pelaamista, ajattelemattomuus, liikkakulutus, jne
 - Vipit muiden lainojen päälle
 - Vanhojen lainojen takaisinmaksuun
- Opintolaina -> edullinen korko ja yleensä pienet maksuerät
- HUOM! Tutki lainaehdot & lainaa aina luotettavasta lähteestä => velkaantuminen pysähtyy
- Kun etsit tietoa, ole tarkka ”lähteestä” esim. netin velkakeskustelut: faktaa, tiedot/ avuntarvitsijat, kokemuksen jakajat, piikittelijät, varoittajat jne

VAROITUS
**Allekirjoittaessasi
luottosopimuksen,
SINÄ SITOUDET
LAINAN
TAKAISINMAKSUEHTOI
HIN
!**

ESIMERKKI: Kahden nuoren velkaluettelo

VELKOJA	PÄÄOMAA JÄLJELLÄ	KOKO SALDO
Vahingonkorvaus	8084	17 155,67
Ajoneuvoverot	1443,05	1720,17
Kela / Opintolaina	1 812,69	1 812,69
YHTEENSÄ	11 339,74	20 687,86

VELKOJA	PERINTÄTOIMISTO	PÄÄOMAA JÄLJELLÄ	KOKO SALDO
Oomi energia	Lowell Suomi Oy	37,85	66,15
Collector Bank Ab	Lowell Suomi Oy	56,80	89,67
Resurs/Bank Ab	Ok Perintä Oy	244,93	430,91
Fortum Asiakaspalvelu	Lowell Suomi Oy	56,87	87,37
Ultimo Portfolio Investment New Bubbleroom Sweden	Ok Perintä Oy	224,06	271,53
GF Money Consumer/Lainasto	Brang Oy	317,25	544,25
Collector Bank A/cocopanda.fi	Coll	92,20	232,08
Collector Bank Ab	Coll	37,05	173,10
Ifolor Oy / Kuvatutteet	Gothia Oy	6,46	37,69
Elenia Sähköverkko Oy	Ropo Capital Oy	10,14	15,14
Vattenfall - Yhtiöt		27,60	92,01
Sergel Finans Oy / Matkapuhelin	Sergel Oy	94,66	141,89
Sergel Finans Oy / Liikkuva laajakaista	Sergel Oy	27,98	55,67
Sairaanhoitopiiri	Intrum Oy	20,60	47,04
Dna Oyj	Intrum Oy	47,63	69,32
Elisa/telepalvelu	Intrum Oy	0,00	36,32
Elisa/telepalvelu	Intrum Oy	214,27	296,64
Dna Welho Oy	Intrum Oy	0,00	34,84
Dna Oy	Intrum Oy	0,00	43,03
Dna Welho Oy	Intrum Oy	0,00	30,94
Kela/Opintolaina		375,96	375,96
Liikennevakuutus	Intrum Oy	0,00	19,00
Blue Finance Joustoluotto	Ok Perintä Oy	2 000,00	4 727,71
	YHTEENSÄ	3 892,31	7 918,26

Luottotietojen menettäminen sulkee monta ovea elämässä

- Luottotiedot tarkistetaan ,kun hakee
 - Opintolainan takausta
 - Pankki- tai luottokorttia
 - Ostaessa osamaksulla esim.puhelinhankinta
 - Vuokra-asuntoa
 - Työpaikkaa

Käytä rahasi järkevästi. Ole itse kukkarosi vartija!

Taloudellinen toipuminen

- Avaa kaikki postit!
- Velkaantumiseen johtavat syyt esim. peli- tai päihdeongelma, on päättynyt ja hallinnassa
- Taloudelliset haitat ulottuvat myös läheisiin
 - rohkeus kertoa läheisille/ ystävälle-> puhu, juttele!
 - läheisten laina-> jopa karhunpalvelus, mahdollistaa ongelmatilanteen jatkumisen/ ongelma ei katoa
 - Tukihenkilön merkitys
- Toivon luominen: asiakas tulee kuulluksi, keskustelu asiantuntijan kanssa
 - asiat jäsentyvät
 - ohjausta ja neuvontaa
- Taloudellinen toipuminen on pitkäkestoista ja vaatii sitoutumista
 - mm. perintäprosessi, luottotietojen menettäminen
- Talousosaamisen edistäminen-> suhde rahaan ja talouteen

Asiointi talous ja velkaneuvonnassa

Talous- ja velkaneuvonnan palvelut ovat maksuttomia

Tutustu

Verkkosivuilla on paljon tietoa talousasioista
www.talousjavelkaneuvonta.fi

Kysy chatissa

suomi: ma-pe 10-12, to klo 15-17
ruotsi: pe klo 10-12
englanti: ke klo 10-12

Soita

Talous- ja velkaneuvojat ovat tavoitettavissa joka arkipäivä 23 oikeusaputoimistossa

Asioi sähköisesti

Sähköisessä asiointipalvelussa voit ottaa yhteyttä sinulle sopivaan aikaan.

Pikavippi vikatikki

Asiaa laskuista, lainaamisesta ja veloista

- https://www.youtube.com/watch?v=O3TdBQe_QCc Kuluttajaliitto
- <https://www.youtube.com/watch?v=O2IR3FX5d6I> Kilpailu ja kuluttajavirasto
- <https://www.youtube.com/watch?v=RDbGG4wiilk> Emmin tarina
- https://www.youtube.com/watch?v=WQT_IAsFxDA Takuusäätiö